

Qəbələ: Yarım ilin sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətləri

Rayon statistika idarəsi məlumat verir

Rayon statistika idarəsi məlumat verir ki, 2014-cü ilin birinci yarısında rayonda sosial-iqtisadi inkişaf əvvəlki illərdə olduğu kimi davamlı olmuşdur. Bu, həyata keçirilən məqsədönlü islahatların, düşünülmüş sosial-iqtisadi siyasetin real nəticələri kimi qiymətləndirilə bilər. Yarım il ərzində iqtisadiyyatın əsas sahələri üzrə istehsal olunmuş məhsul və xidmətlərin ümumi həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2 fətiz artaraq 129 milyon 125 min manata çatmışdır. Adambaşına məhsul istehsalı və xidmətlərin həcmi 1282 manat təşkil etmişdir.

Rayon iqtisadiyyatında əsas yeri kənd təsərrüfatı tutur. Bu ilin məhsulu üçün ötən ilin payızında 25030 hektar sahədə payızlıq taxıl əkilmışdır. Əkilmış sahələrə payız və qış mövsümlərində aqro-texniki qulluq göstərilsə də bu ilin yaz aylarında əlverişsiz hava şəraiti 3.750 hektar sahəyə (3.450 hektar buğda, 300 hektar arpa) ziyan vurmış və mehv olmuşdur. Nəticədə istehsalın həcmi aşağı düşmüş və bu ilin 6 ayında 40.715 ton taxıl, 940 ton kartof 843 ton tərəvəz, 205 ton meyve istehsal olunmuşdur.

Sözü gedən dövdə diri çekida 2.296 ton ət, 18.327 ton süd, 5.871 min əldəd yumurta, 301 ton yun istehsal olunmuşdur. Bu göstəricilər isə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xeyli çoxdur. Mal-qaranın sayında da artım müşahidə edilmişdir. Belə ki, iribuyuzlu mal-qaranın sayı 3,7 faiz artaraq 55.805 başa, qoyun və keçilərin sayı 0,1 faiz artaraq 220.145 başa çatmışdır. Yazlıq bitkilər əkinin 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 47 hektar artaraq 6.087 hektar olmuşdur.

Rayonun sənayesi əsasən mey-

və şirələrinin, qida məhsullarının, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı və bölgündürüləməsi, suyun yığılması, paylanması sahələri ilə təmsil olunmuşdur. İlin ötən yarım ili ərzində rayonda fəaliyyət göstərən müəssisələr üzrə 7 milyon 570 min manatlıq sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,2 faiz çoxdur. Ümumi məhsul istehsalında və xidmətlərin göstərilməsində qeyri-dövlət bölmesinin xüsusi çəkisi 69,3 faiz təşkil etmişdir.

Sənaye məhsulu istehsalında çalıshan 791 nəfərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 401 manat (əvvəlki ilə müqayisədə 6,8 faiz çox) təşkil etmişdir.

İlin birinci yarısı üçün rayonda əsas kapitala qoyulmuş investisiyanın həcmi 54 milyon 325 min manat, tikinti-quraşdırma işlərinin həcmi 50 milyon 210 min manat təşkil etmişdir. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əsas kapitala yönəlmış investisiyanın həcmi 2 milyon 573 min manat, yaxud 4,9 faiz artmışdır. Ümumi sahəsi 11.050 kvadratmetr olan 120 fərdi ev tikilmişdir. Bu əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsində əsas göstəricilərdən biridir.

Ötən yarım il ərzində Qəbələ Dağ-Xizək Kompleksi tikintisinin birinci mərhəlesi başa çatmış, ikinci mərhələnin tikinitisi davam edir. Uşaq Futbol Akademiyası inzibati binasının və Qəbələ Qolf klubunun tikintilərinə başlanılmışdır.

Rayonda mədəniyyət və turizmin inkişafı davam etdirilmişdir. 2003-cü illə müqayisədə turizm obyektlərinin sayı 3 dəfə artaraq 15-ə çatdırılmış, yerlərin sayı isə 623 olmaqla 6 dəfə artmışdır. Hazırda rayonda dünya

standartlarına cavab verən böyük turizm kompleksləri fəaliyyət göstərməkdədir.

Təhsil, səhiyyə, nəqliyyat və rabitənin inkişafında əvvəlki illərdə olduğu kimi döñüş yaranmışdır. Qeyd edilən sahələrin maddi-texniki bazası, əhaliyyə xidmətin səviyyəsinin yüksəlməsi davam etmişdir. Ötən ilin birinci yarısı ilə müqayisədə bu ilin birinci yarısında 14 min ton çox yük, 213 min çox sərnişin daşınmış, rabitə xidmətinin həcmi 83 min manat, ATS üzrə ümumi tutum, yaxud nömrə sayı 160 nöqtə artmışdır. Əsas telefon nöqtələrinin sayı 11.820-dən 11980-a çatmışdır.

İstehlak bazarında əhaliye 13607 min manatlıq pullu xidmət göstərilmişdir. Pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 53 milyon 989 min manat olmuş və yaxud 2,3 faiz artmışdır.

Yarım il ərzində rayon iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq əməkhaqqı 278 manat təşkil etmiş, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 11,8 faiz olmuşdur. 1 iyul 2014-cü il tarixə rayon əmək və məşğulluq mərkəzində 292 nəfər işsiz vətəndaş qeydə alınmışdır. Onların 76 nəfəri qadındır. Məşğul əhalinin sayı isə 47.305 nəfəkdir.

Iqtisadi təhlil aparılan müddətdə 442 yeni iş yeri açılmışdır. Bu iş yeri lərinin hamısı daimi iş yeri olmuşdur. Ümumiyyətlə, 2003-cü ilin oktyabr ayından 2014-cü ilin iyul ayının 1-dek 12.245 yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan 10.197-i daimi iş yeri-dir.

1 iyul 2014-cü il tarixə rayon əhalisinin sayı 100.694 nəfər olmuşdur. Hər kvadratkilometrə 64,7 nəfər düşmüşdür. Əhalinin 13,3 faizi şəhərdə, 20,9 faizi qəsəbələrdə, 65,8 faizi kəndlərdə yaşayır.

Rayonda 568 məcburi köçkünlər ailəsi vardır, bu ailələrdə 2171 nəfər əhali yaşayır.

RAYON STATİSTİKA İDARƏSİ.

Daşqınlara qarşı icma əsaslı erkən xəbərdarlıq sistemi üzrə təlim

16 iyul 2014-cü il tarixdə Qəbələ şəhərindəki «Qafqaz» sport hoteldə «Böyük Qafqaz» regionunda zəif dağ icmaları tərəfindən su və daşqınlar üzrə idarəetməyə iqlim dəyişikliyi risklərinin daxil edilməsi» layihəsi çərçivəsində təlim keçirilmişdir. Təlimdə Qəbələ rayonundan başqa bu regiona daxil olan digər rayonların yerli idarəetmə orqanlarının, ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak edirdi. Təlimi layihə heyeti, milli və beynəlxalq ekspertlər keçirirdi. Təlimin məqsədi daşqınlara qarşı erkən xəbərdarlıq sistemləri üzrə təcrübələrin bölüşdürülməsi olmuşdur.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) İktisad Proqramının layihələr üzrə Meneceri Məzahir Əfəndiyev seminarı açıq elan edərək, layihənin məq-

sdləri və gözlənilən əsas nəticələr haqqında iştirakçılar qisa məlumat verdi. Daha sonra daşqınlara qarşı erkən xəbərdarlıq qabiliyyətinin gücləndirilməsi üçün iştirakçılar arasında xəbərdarlıq sisteminin tərkib hissələri olan risklər üzrə bilik, monitoring və xəbərdarlıq, rabiṭə və məlumatın ötürülməsi və

cavab bacarığı haqqında qrup müzakirələri keçirildi.

Seminar-təlimdə həmcinin Fövqələdə Hallar Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Fövqələdə Hallar Nazirliyinin Su Ehtiyatları Dövlət Agentliyi, Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC, Azərsu ASC,

Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsindən nümayəndələr, eləcə də bir sıra yerli və xarici ekspertlər, mətbuat işçiləri iştirak etmişlər.

Xatırladaq ki, 2012-ci ildən həyata keçirilən bu layihənin məqsədi su və daşqınlar üzrə idarəetməni təkmilləşdirməklə Azərbaycanın Böyük Qafqaz

regionundakı dağ icmalarının su çatışmazlığını, sel və daşqın təhlükələrinə qarşı zəifləyini azaltmaqdır. Layihədə həmcini-

Baki-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin işə salınmasından 8 il arxada qaldı

Baki-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin tikintisi çox sınaqlara məruz qalsa da ulu öndər Heydər Əliyev qətiyyəti qalib geldi. Büyük şəxsiyyət demişdir: «Baki Tbilisi-Ceyhan irəliyə gedəcək, gedəcək, gedəcəkdir!»

Bu günü reallıq işə belədir ki, Bakıdan «Azəri-çıraq-Günəşli» yataqlarından çıxarılan neft Səngəçal terminalından 1768 kilometr məsafə qət edərək Ceyhan limanına çatdırılır və buradan dünya bazarlarına çıxarılır. Boru kəmərinə yerüstü obyeklər sistemi de daxildir ki, bu da 2 terminal, 8 nasos stansiyası 101 siyirtme məntəqəsindən ibarətdir. Nasos stansiyalarının 2-si Azərbaycanda (Səngəçal və Yevlaxda), 2-si Gürcüstanda, qalan 4-ü isə Türkiyədədir.

BTC-yə 4 milyard dollardan çox vəsait qoyulub. Üç ölkə boyunca gedən tikintiye 22 min nəfərdən çox işçi cəlb edilib. Hər gündə kəmər 1,2 milyon barel neft ötürüclük gücünə malikdir.

BTS artıq 8 ildən çoxdur ki, fəaliyyət göstərir. İstifadəyə verilən gündən indiyədək BTC-yə 249 milyon 684 min, 733 ton neft vurulub. Təkcə keçən ay BTS vasitəsilə 2 milyon 343 min 834 ton Azərbaycan nefti neql olunub. Bu ilin yanvar ayından iyul ayının 1-dek kəmərlə 14 milyon 543 min 140 ton Azərbaycan nefti ötürülüb. Bundan əlavə təkcə keçən ay kəmərlə ümumilikdə 301 min 587 ton Türkmenistan və Qazaxstan nefti neql edilib.

BTC-nin əhəmiyyəti həm də onuna bağlıdır ki, bu kəmərlə eyni dəhliz boyu «Şahdəniz» qazını daşıyan kəmər tikilmişdir. Kəmərlə həmcinin «Şahdəniz» yatağında hasil olan kondensat vurulur. Əgər BTC tikilməsəydi Azərbaycan TANAP və TAP kimi nəhəng laiyələri bu gün reallaşdırıla bilməzdi. BTC-nin bu baxımdan böyük əhəmiyyətini qeyd edən cənab Prezident İlham Əliyev demişdir: «Əgər o kəmər olmasayı, Azərbaycan öz neft və ondan sonra qaz potensialını dünya bazarlarına çatdırıla bilməzdi. Xəzər dənizini Aralıq dənizi ilə birləşdirən Baki-Tbilisi-Ceyhan bu gün uğurla fəaliyyət göstərir və başqa ölkələrə də xidmət edir. Dəhliz formalaşandan sonra, elbette ki, Azərbaycan öz tranzit rolunu oynamaya başlamışdır. Bu gün biz qeyd edə bilerik ki, artıq Azərbaycan öz coğrafi vəziyyətindən və loqistika imkanlarından tam şəkildə istifadə edir».

«Qəbələ». Fotolar S. Umuyevindir.